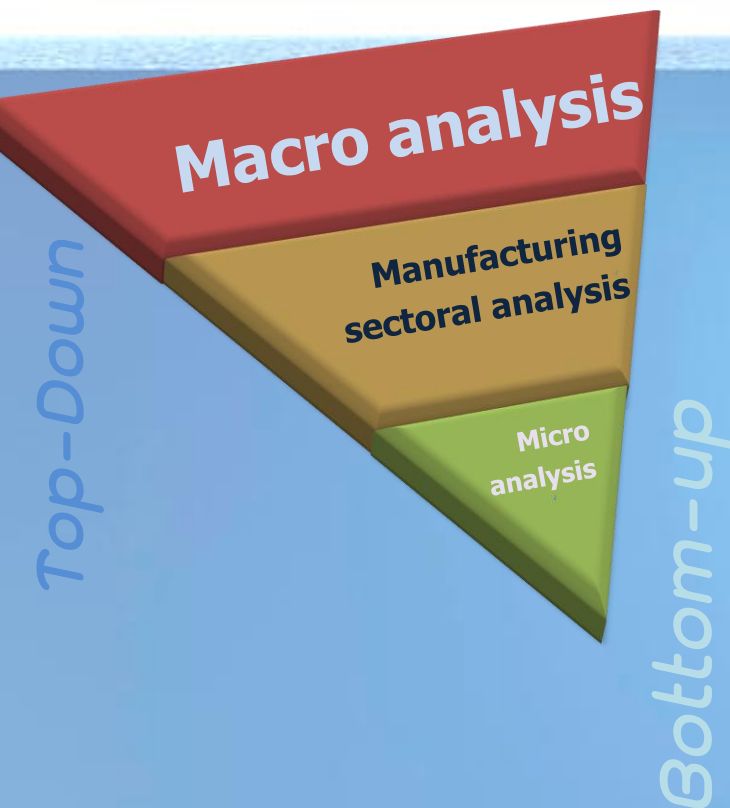

taking flight

Business Continuity Management for manufacturing sector

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ: แนวทางการส่งเสริมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อสาธารณภัยใน ภาคการผลิต ของประเทศไทย

วัตถุประสงค์

- ❖ ศึกษาแนวทางรับมือผลกระทบสาธารณภัยด้วย BCM
- ❖ วิเคราะห์บทเรียน/ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการประยุกต์ BCM
- ❖ จัดทำข้อเสนอเพื่อส่งเสริม BCM ในภาคอุตสาหกรรม

วิธีการศึกษา

- ❖ ศึกษาจากเอกสารทุติยภูมิ
- ❖ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง
- ❖ ประสพการณ์สายงานอุตสาหกรรม

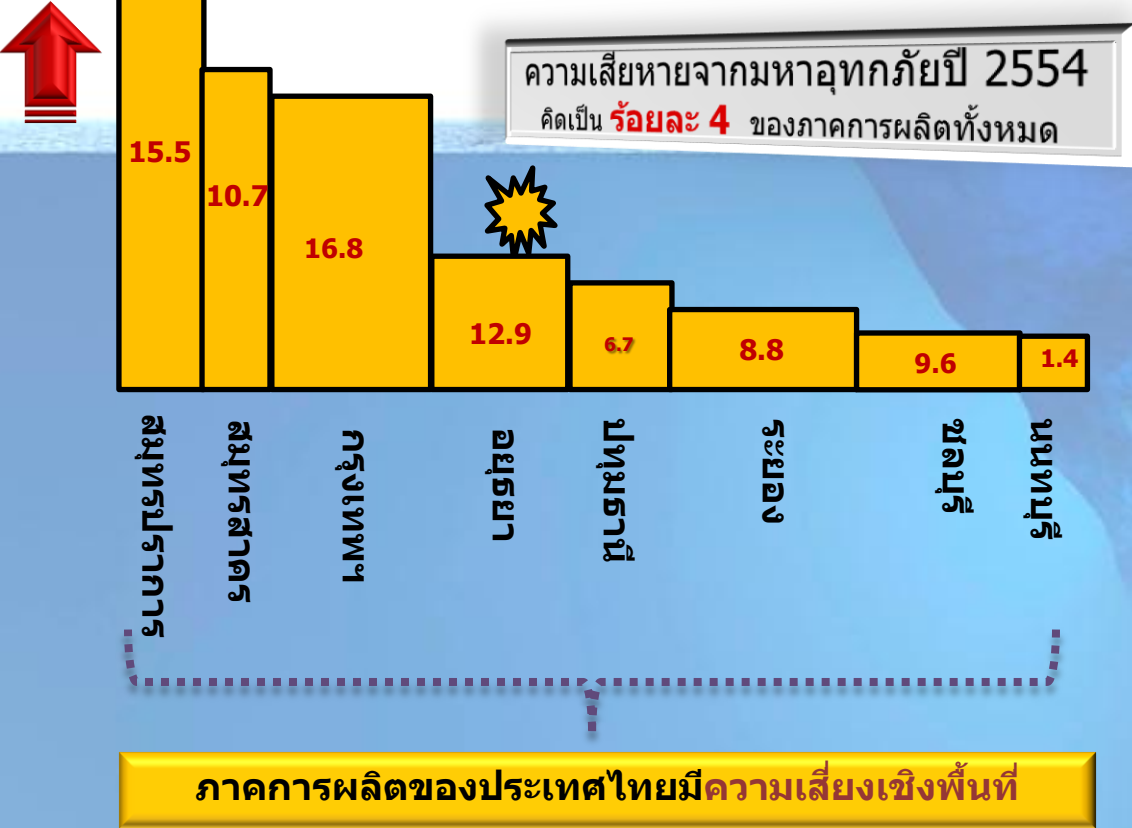
ผลลัพธ์

- ❖ ถอดบทเรียนกรณีศึกษา
- ❖ ทราบแนวทางของไทยที่ผ่านมา
- ❖ จัดทำข้อเสนอแนะในเบื้องต้น

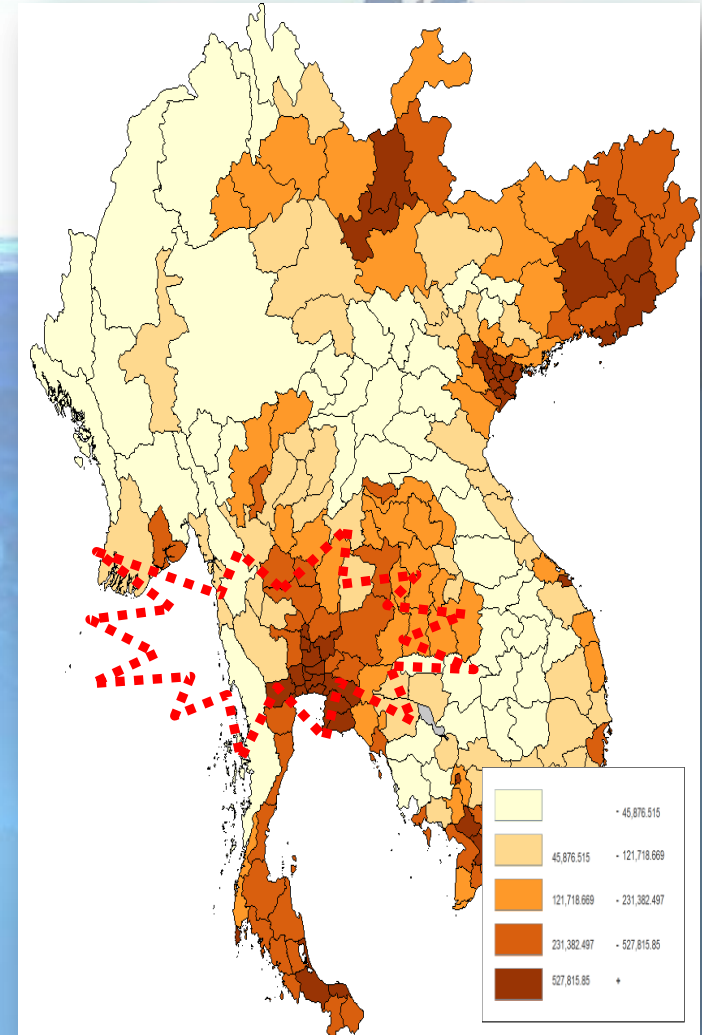

ร้อยละ 72 ของ GDP ประเทศไทยขึ้นอยู่กับพื้นที่ใน 8 จังหวัด

Manufacturing Production per Area (mil. \$ / km2)

Source: Adapted from MATSUSHIMA (2012) Otagai Business Continuity Forum

ความเสียหายความสูญเสียภาคการผลิตจากมหาอุทกภัย ปี 2554

คิดเป็น ร้อยละ 70.6 ของความเสียหายทั้งหมด

Sub Sector	ผลกระทบจากอุทกภัย		
	ความเสียหาย	ความสูญเสีย & ค่าเสียโอกาส	รวม
โครงสร้างพื้นฐาน			
การบริหารจัดการน้ำ	8,715	-	8,715
คมนาคมขนส่ง	23,538	6,938	30,476
โทรคมนาคม	1,290	2,558	3,848
ไฟฟ้า	3,186	5,716	8,901
ระบบส่งน้ำและแหล่งน้ำ	3,497	1,984	5,481
มรดกโลก โบราณสถาน	4,429	3,076	7,505
ภาคการผลิต			
เกษตร ปศุสัตว์และประมง	5,666	34,715	40,381
อุตสาหกรรม	513,881	493,258	1,007,139
ท่องเที่ยว	5,134	89,673	94,808
การเงินการธนาคาร	-	115,276	115,276
ภาคสังคม			
สาธารณสุข	1,684	2,133	3,817
การศึกษา	13,051	1,798	14,849
ที่อยู่อาศัย	45,908	37,889	83,797
Cross Cutting			
สิ่งแวดล้อม	375	176	551
รวม	630,354	795,191	1,425,544

Source: World Bank (2011) photography: wikipedia

Global Risks Landscape 2012

ข่าวดี.....ปัจจุบันทุกประเทศในโลกมีความเสี่ยงไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง

- 1 Unmanageable inflation or deflation
- 2 Chronic labour market imbalances
- 3 Prolonged infrastructure neglect
- 4 Hard landing of an emerging economy
- 1 Unprecedented geophysical destruction
- 2 Persistent extreme weather
- 3 Antibiotic-resistant bacteria
- 1 Entrenched organized crime
- 2 Widespread illicit trade
- 3 Unilateral resource nationalization
- 1 Vulnerability to pandemics
- 2 Rising religious fanaticism
- 3 Mismanagement of population aging
- 4 Unmanaged migration
- 5 Rising rates of chronic disease
- 1 Massive digital misinformation
- 2 Unintended consequences of new life science technologies
- 3 Unintended consequences of climate change mitigation
- 4 Unintended consequences of nanotechnology
- 5 Failure of intellectual property regime

ที่มา WEF 2012

危機

Danger

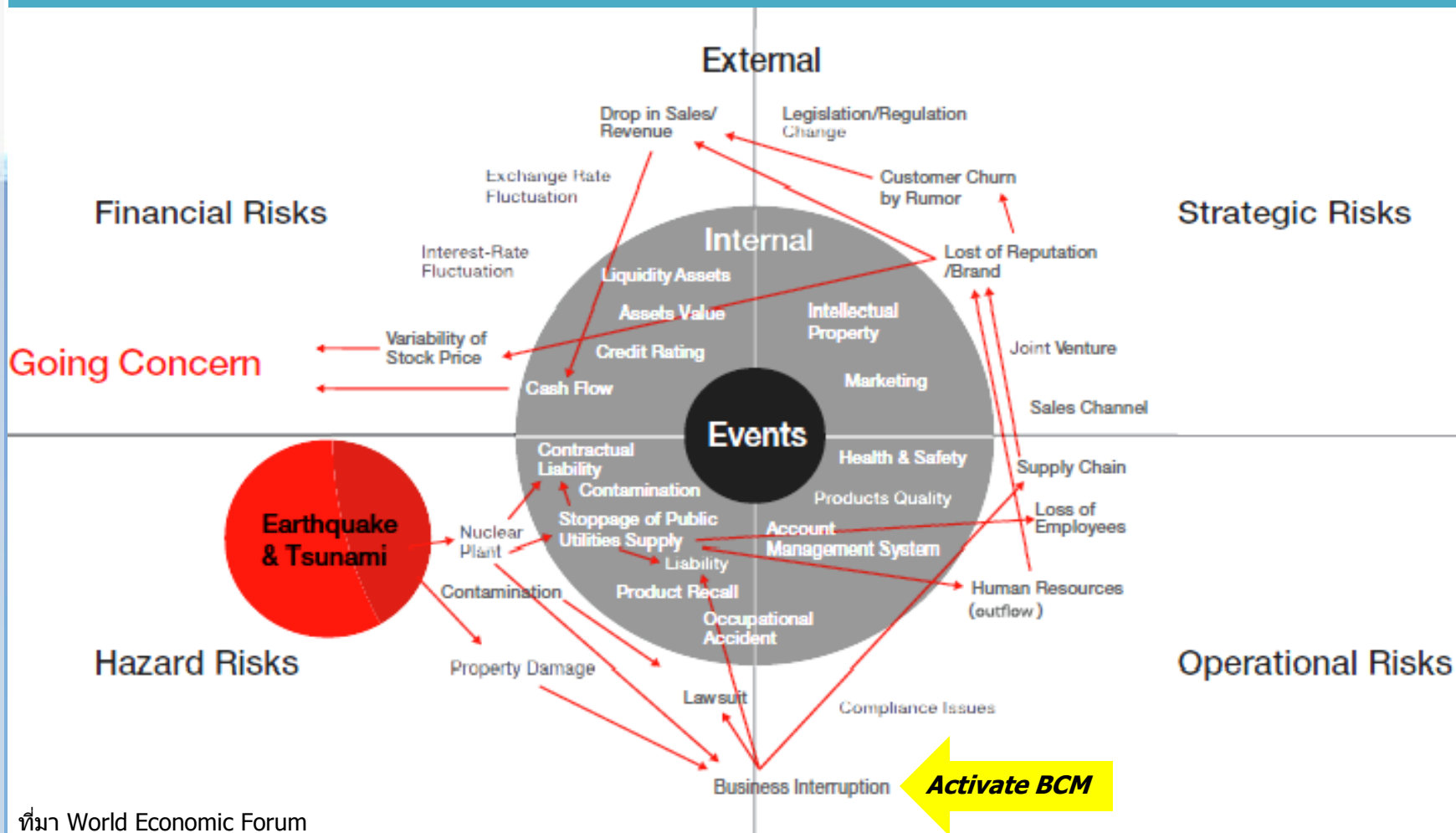
Opportunity

**"When written in Chinese
the word crisis is composed of two characters.
One represents *danger*, and the other represents
opportunity."**

John F. Kennedy
Indianapolis, April 12, 1959

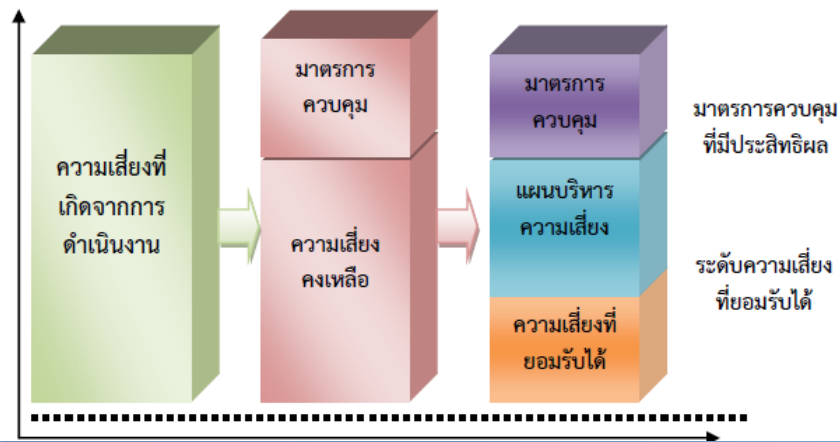

ความสัมพันธ์ของความเสี่ยงและผลกระทบจากเหตุการณ์แผ่นดินไหว และคลื่นสึนามิที่ประเทศญี่ปุ่นใน ปี 2011

แนวคิด Risk Management

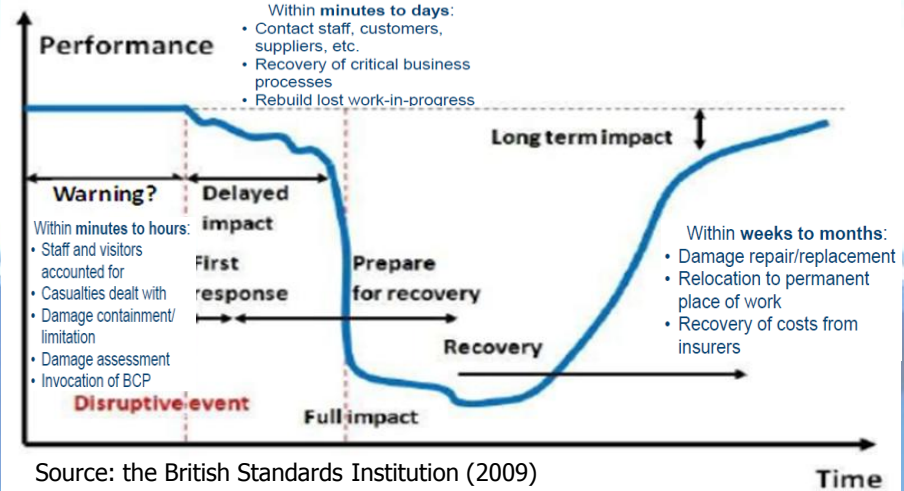
แผนการบริหารความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ที่มา: องค์การตลาด (2555)

- 1. Take การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)**
หมายถึง การไม่กระทำใดๆ เพิ่มเติม กรณีความน่าจะเป็นน้อย หรือมีต้นทุนการบริหารความเสี่ยงสูง โดยขออนุมัติหลักการบริหารความเสี่ยงไว้
- 2. Treat การลด (Risk Reduction) หรือควบคุมความเสี่ยง (Risk Control)**
โดยจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันปรับปรุงแก้ไข กระบวนการ กำหนดแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน
- 3. Terminate หลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)**
การหยุด / เปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง
- 4. Transfer การกระจาย (Risk Sharing) หรือโอนความเสี่ยง (Risk Spreading)**
การหาผู้รับผิดชอบในความเสี่ยง การจ้างบุคคลภายนอกผู้ดำเนินการแทน และการจัดประกันภัย เป็นต้น

แนวคิด BCM

Source: the British Standards Institution (2009)

1. เน้นการวิเคราะห์ผลกระทบ
2. ผลกระทบและเวลา
3. เน้นเฉพาะเหตุที่ทำให้ธุรกิจหยุดชะงัก
4. เน้นจัดการอุบัติการณ์ที่ทำให้หยุดชะงักเป็นอันดับแรก
5. เน้นตอบสนองต่ออุบัติภัย ให้ธุรกิจทำงานได้ในขั้นต่ำที่ต้องการ
6. อุบัติภัยเกิดอย่างไม่คาดคิด ตอบสนองอย่างฉับพลัน เพื่อไม่ให้ส่งผลเป็นวงกว้าง

นิยาม "การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ"

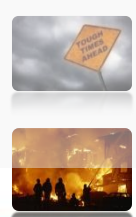
"องค์รวมของกระบวนการบริหารซึ่งป้องกันภัยคุกคามต่อองค์กร และผลกระทบของภัยคุกคามนั้นต่อการดำเนินธุรกิจ และให้แนวทางในการสร้างขีดความสามารถให้องค์กรมีความยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองและปกป้องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และกิจกรรมที่สร้างมูลค่าที่มีประสิทธิภาพ"

(ที่มา: มอก.22301: 2553)

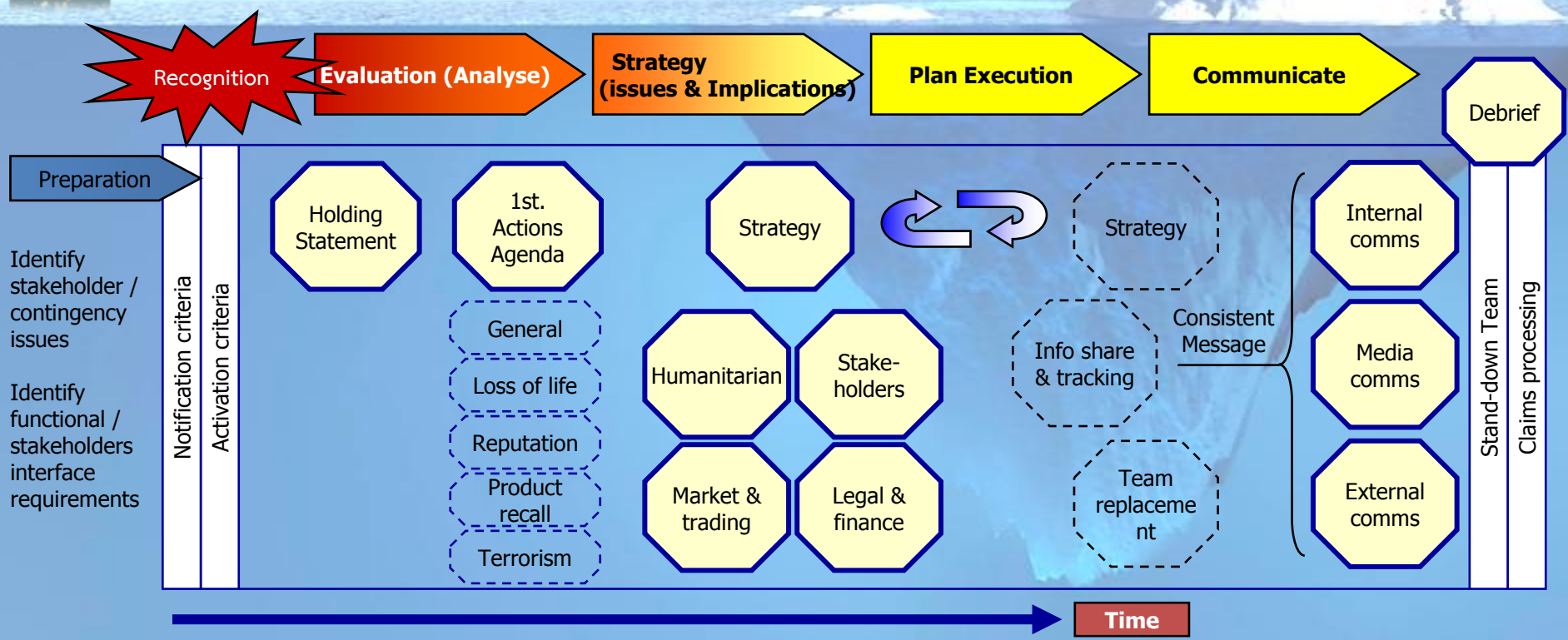
ปัจจัยสนับสนุน: นโยบาย แผนงาน คน โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรที่จำเป็น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของ BCM...

1. Team Work

2. Practice, Practice, & Practice

Source: Doede de Waij & Malcolm Cornish (2005)

กฎหมาย ระเบียบ แผนและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับ BCM ในประเทศไทย

- **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ยุทธศาสตร์ กยอ. และแผนพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ** มุ่งเน้นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและการสร้างความยืดหยุ่นของภาคธุรกิจ อย่างไรก็ตาม แนวทางและกลไกในการขับเคลื่อน BCM ของภาคการผลิตยังขาดความชัดเจน
- **กระทรวงอุตสาหกรรม** ออกมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 22301-2553 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ข้อกำหนด ระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ
- **กรมควบคุมโรคติดต่อ** กำหนดให้หน่วยงานในสังกัด เช่น สถาบันปาราคนราดอร์ จัดทำแผน BCP โดยระบุกิจกรรมที่สำคัญและจำเป็น แนวทางการประชาสัมพันธ์/การประสานงาน พร้อมทั้งวิธีปฏิบัติงานอย่างชัดเจน
- **ธนาคารแห่งประเทศไทย** ออกแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ และการจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง
- **สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์** ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องของบริษัทหลักทรัพย์
- **สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)** ออกคู่มือบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของบริษัทประกันภัยสำหรับบริษัทประกันชีวิต
- **สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ** กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลหัวข้อ “การบริหารจัดการองค์กร” ประจำปีบัญชี พ.ศ. 2553

ตัวอย่างความเชื่อมโยงของกิจการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศ

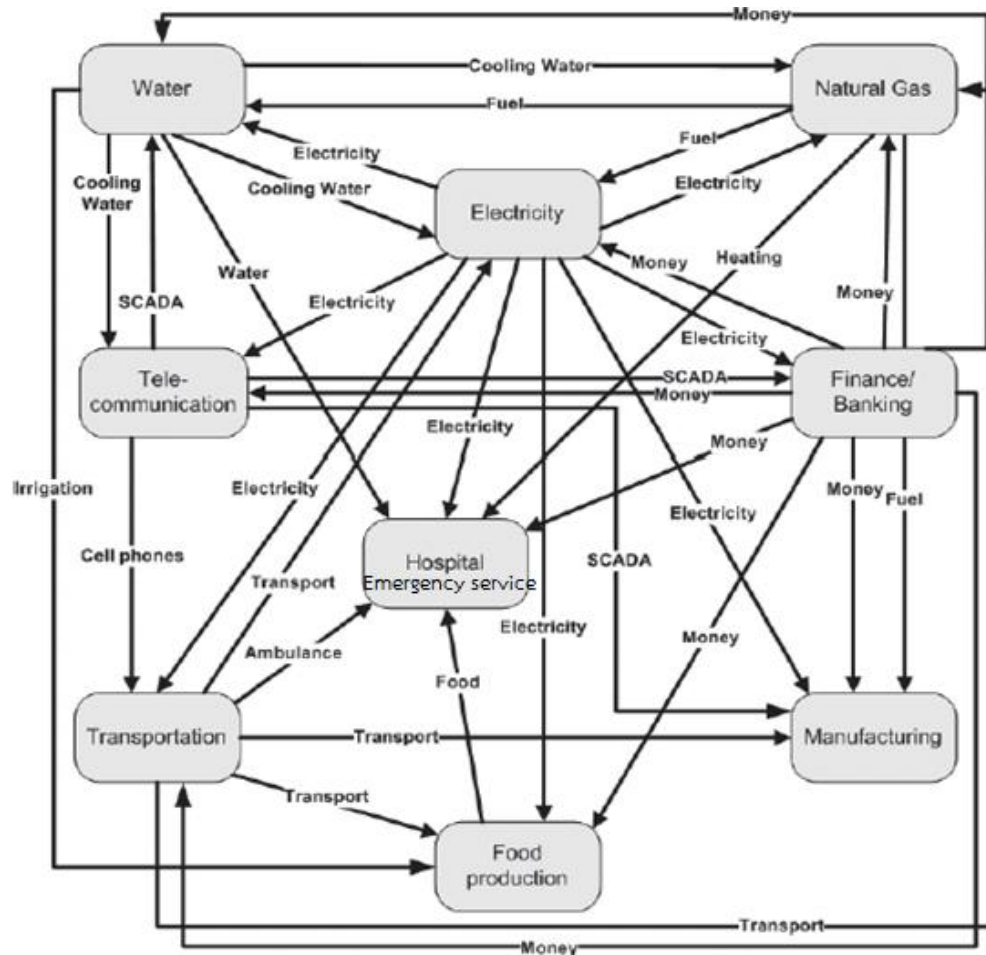
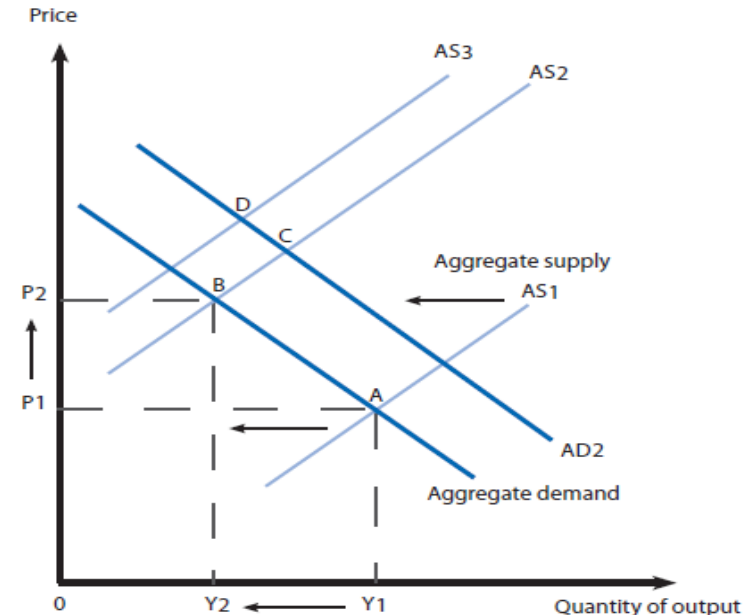

Figure 1.1. Supply-side shocks

OECD (2011) Future Global shocks: Tools to prepare for future global shocks & WEF (2012)

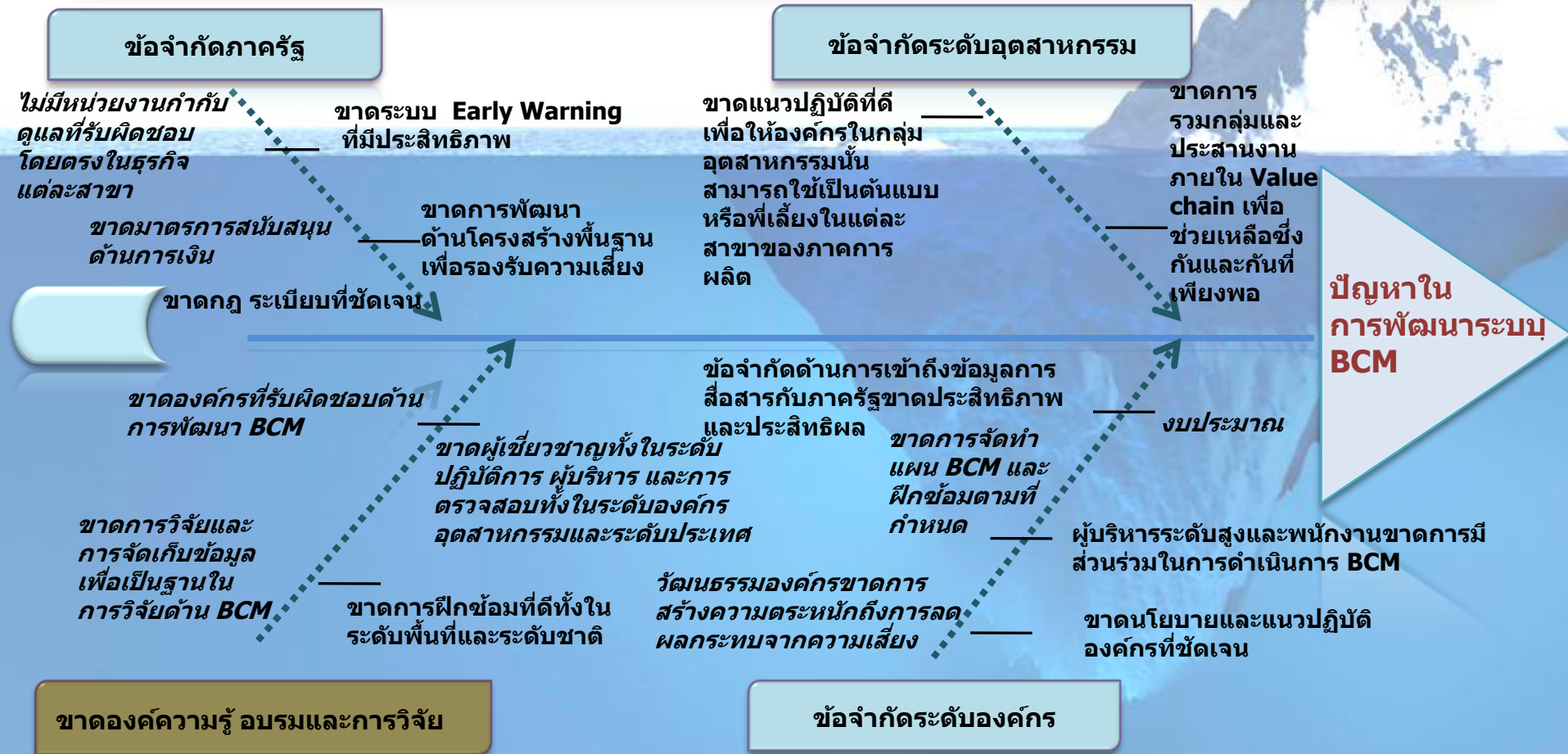
สรุป (ย่อ) ผลสำรวจ กฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติ และมาตรฐาน BCM ของประเทศต่างๆ ปี 2555

	กฎหมาย	ระเบียบ	มาตรฐาน	แนวปฏิบัติที่ดี	กลไกสถาบัน BCM	หมายเหตุ
International	EU commission	Basel Joint Forum Basel II /Basel III	ISO 22301	BCI GPG 2010 GAP for BC ISACA Doc G32	Business Continuity Institute	
USA	*	*	*	*	*	Related to corporate law
UK	*	*	*	*	*	Related to corporate law
Australia	*	*	*	*	*	Related to corporate law
New Zealand	*	*	*	*	*	Related to corporate law
Japan	*	*	*	*	*	Related to corporate law
HK	*	*	*	*	*	Related to corporate law
Malaysia	ICT critical infra.	Bank & Fin	*			
Singapore	*	*	*	*	*	The must SGX member
Vietnam	n.a.	Bank & Fin	*	ข้อจำกัด: ปัจจัยสนับสนุน BCM		
Thailand	ICT critical infra.	Bank & Fin	*			
Indonesia	n.a.	Bank & Fin	*			

ที่มา: Business continuity institute

ปัจจัยสำคัญที่เป็นอุปสรรคของการพัฒนาการบริหารธุรกิจต่อเนื่อง

SO Strategy

1. **จัดทำแผนแม่บท BCM/แนวปฏิบัติที่ดี**สำหรับอุตสาหกรรมรายสาขา
2. **พัฒนาระบบ ICT** เพื่อการเฝ้าระวัง การคาดการณ์แนวโน้ม **การสื่อสารเพื่อเตือนภัย** และการบริหารจัดการเพื่อช่วยกู้ภัยและบรรเทาภัย
3. **ส่งเสริมระบบ E-commerce**
4. **ส่งเสริมระบบ Mobile-Office** รวมทั้ง ระบบ Cloud Computing, Virtual Private network และ E-government
5. **จัดทำและเผยแพร่สื่อมัลติมีเดีย** เพื่อเพิ่มความตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างระบบ BCM

ST Strategy

1. **พัฒนาระบบ Early warning system** แบบบูรณาการ ซึ่งเชื่อมโยงกับศูนย์ภัยพิบัติและหน่วยงานด้านภัยพิบัติทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล
2. จัดกิจกรรม เช่น **กำหนดการอบรมและฝึกซ้อมการรับมือสาธารณภัยระดับชาติด้วย BCM** เพื่อปรับปรุงการทำงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

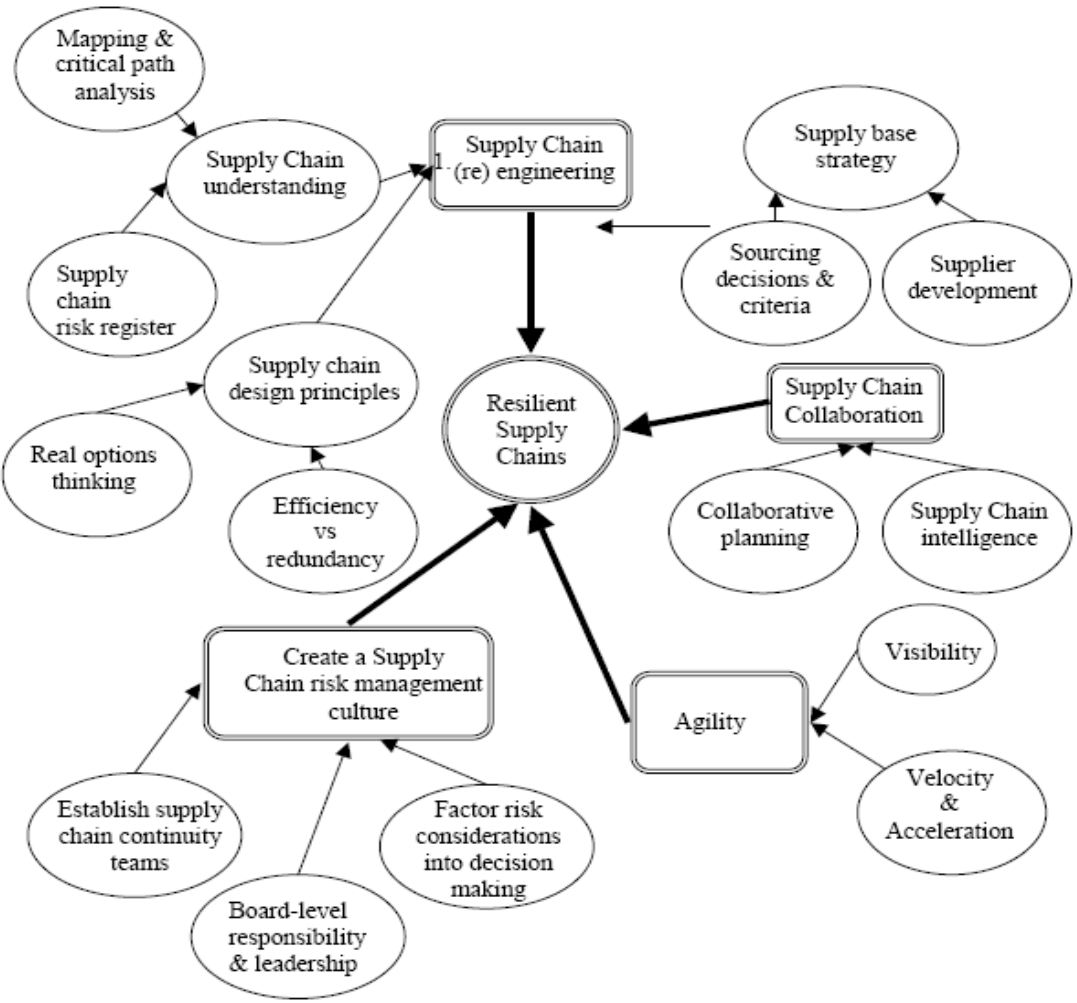
WO Strategy อาทิ

1. ทบทวนหน่วยงานกลไกที่เหมาะสมและ**จัดตั้งหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญด้าน BCM**
2. แสวงหาและพัฒนาความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ ดปท.
3. ยกระดับระบบ ICT เพื่อการเข้าถึงข้อมูลด้านภัยพิบัติ
4. **ปรับปรุงมาตรฐาน มอก. 22301 – 2553 ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ISO 22301**
5. **ส่งเสริมมาตรการด้านภาษี/กองทุน**เพื่อการลงทุนจัดทำระบบ BCM ตามมาตรฐาน มอก. 22301
6. **ส่งเสริมการพัฒนาระบบขนส่งตามแนวคิด Resilient supply chain** เช่น เชื่อมโยงระบบรางเพื่อเป็นเส้นทางสำรอง จัดตั้งคลังสินค้าส่วนกลาง

WT Strategy อาทิ

1. **กำหนดกลุ่ม โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ**และหน่วยงานกำกับดูแลให้ชัดเจน
2. **พัฒนาแนวคิด OTAGAI B.C.** ให้เกิดผลเชิงปฏิบัติ
3. จัดกิจกรรม CSR และส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการเกิดภัยพิบัติ
4. **สร้างเครือข่ายในการติดตามและเฝ้าระวังในพื้นที่**
5. สนับสนุนทางการเงิน **ลดอัตราเบี้ยประกันภัย**ให้กับ ผปก. ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน BCM
6. **สนับสนุนเตรียมความพร้อมด้านเครื่องจักร/ทรัพยากร**สำหรับการปรับสายการผลิต
7. **ส่งเสริมให้คู่ค้าจัดทำแผน BCP** มีการชักชวนร่วมกัน

Building a Resilient Supply Chain

....ไม่ใช่แค่การปรับ
โครงสร้างพื้นฐานเท่านั้น !!

รัฐบาล เอกชน สถาบันการศึกษา
และนักวิชาการอิสระต้องร่วมกัน
ทบทวน ออกแบบ และสร้างความ
ร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ
ร่วมออกแบบประเทศไทย

Dream Thailand...
...Team Thailand

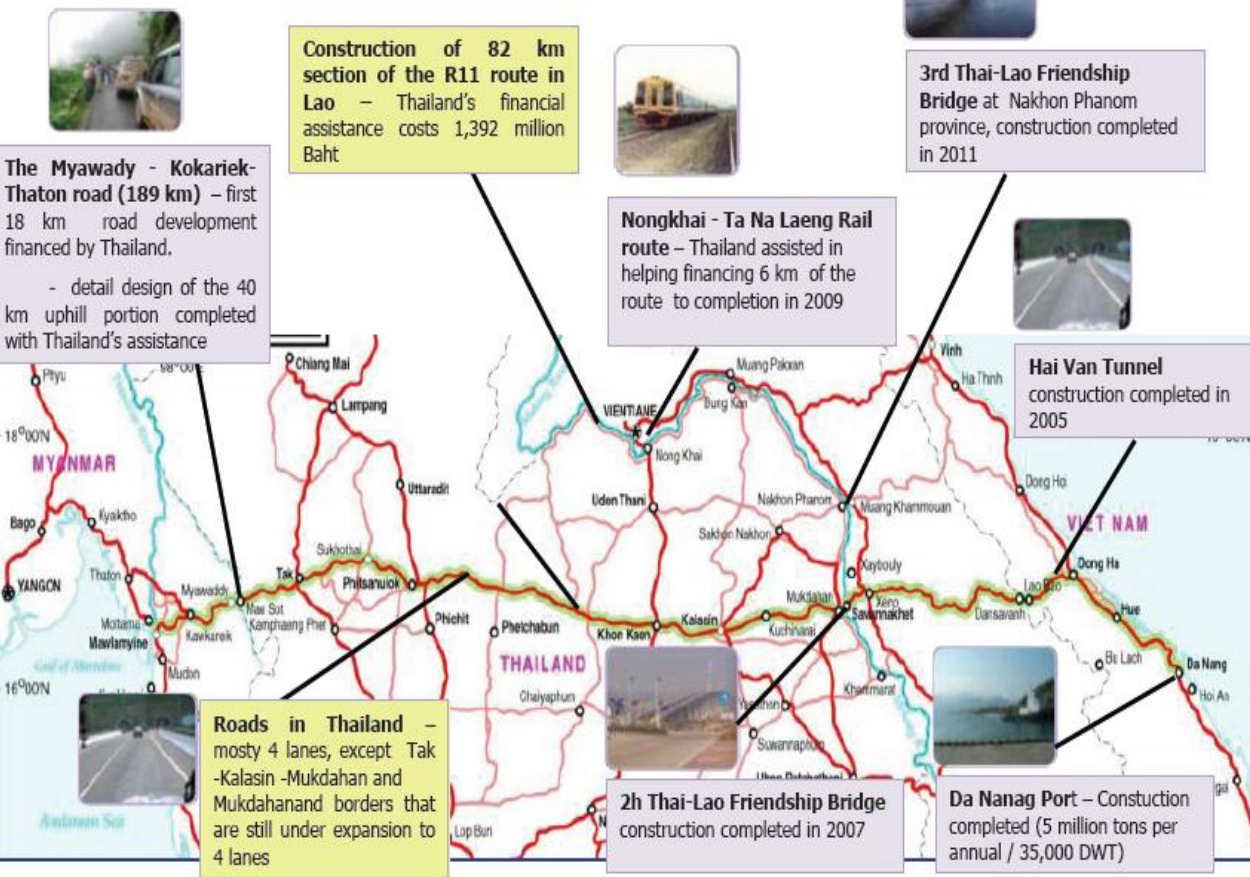
Building a Resilient Supply Chain

ยุทธศาสตร์ กยอ.

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ (2012 –2020)

East West Economic Corridor

ที่มา: สศช.

28 กันยายน 2555

ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

ประเด็น	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน <ul style="list-style-type: none"> - ระบบ Early warning system - ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ - ระบบขนส่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - กบอ./ปภ./ทส./ทก./กสทช. - กบอ./ปภ./ทส./ทก./GISTDA/อก./พณ./คค. - อก./พณ./คค.
2. ปรับปรุงนโยบาย กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง อาทิ <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนแม่บท BCM/แนวปฏิบัติที่ดีอุตสาหกรรมรายสาขา - กำหนดกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - อก. - กษ./พณ./สธ./มท./คค./ICT/กค.
3. พัฒนามาตรฐาน/การตรวจสอบการบริหารธุรกิจต่อเนื่อง <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงมาตรฐาน มอก. 22301-2553 	<ul style="list-style-type: none"> - อก.
4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม - เผยแพร่ผ่าน social network / พัฒนา OTAGAI B.C. 	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกภาคส่วน
5. ส่งเสริมการอบรม วิจัย และพัฒนา เผยแพร่องค์ความรู้ <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและองค์กรจากต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - อก./ สวทช./ สกว./ สถาบันการศึกษา
6. มาตรการส่งเสริมและจูงใจผู้ประกอบการด้านการเงิน <ul style="list-style-type: none"> - มาตรการด้านภาษี จัดตั้งกองทุนส่งเสริม ลดอัตราดอกเบี้ยประกันภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - กค./อปท. , คปภ.

สิ่งสำคัญที่สุดในการ
เตรียมการรับมือ
สาธารณภัย
คือ "การเตรียมคน"

The Ruins of Minamisanriku

ความโชคดี คือ จุดบรรจบระหว่างความ
"การเตรียมความพร้อม" และ "โอกาส"

ขอขอบคุณและโชคดีครับ

www.bbberx.net

การสัมมนาทางวิชาการสายงานเศรษฐกิจ ประจำปี 2555

Back Up Slides

taking flight

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ:

แนวทางการส่งเสริมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อสาธารณภัยในภาคการผลิตของประเทศไทย

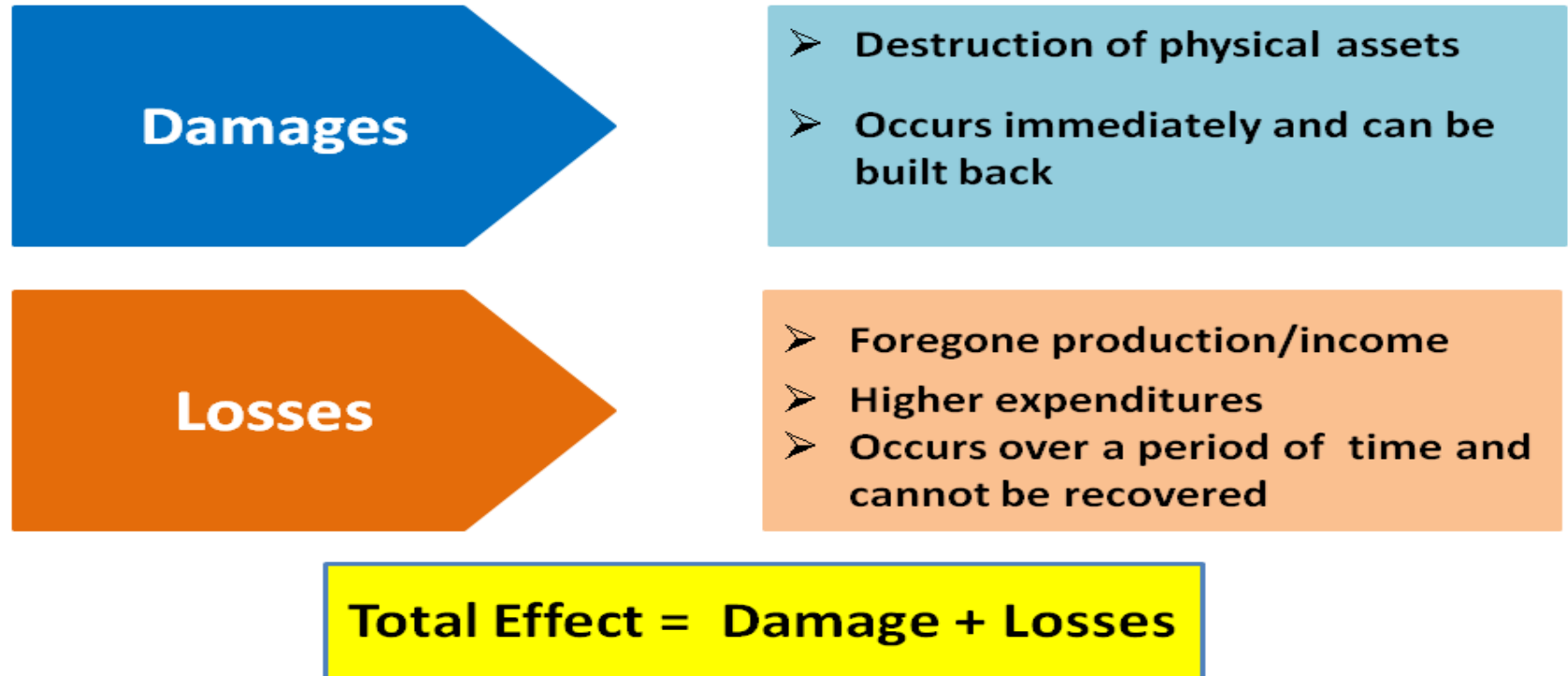
ผลกระทบน้ำท่วมและยุทธศาสตร์ ประเทศ

1

Methodology of Study

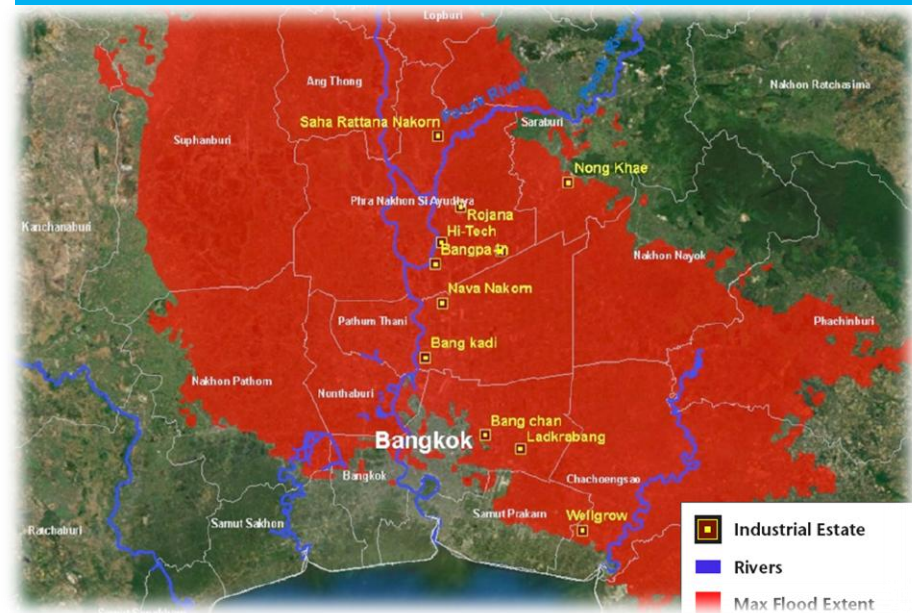
Post Disaster Needs Assessment (PDNA) methodology

Source: World Bank (2011)

พื้นที่ประสบภัยของนิคมอุตสาหกรรม ณ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2555

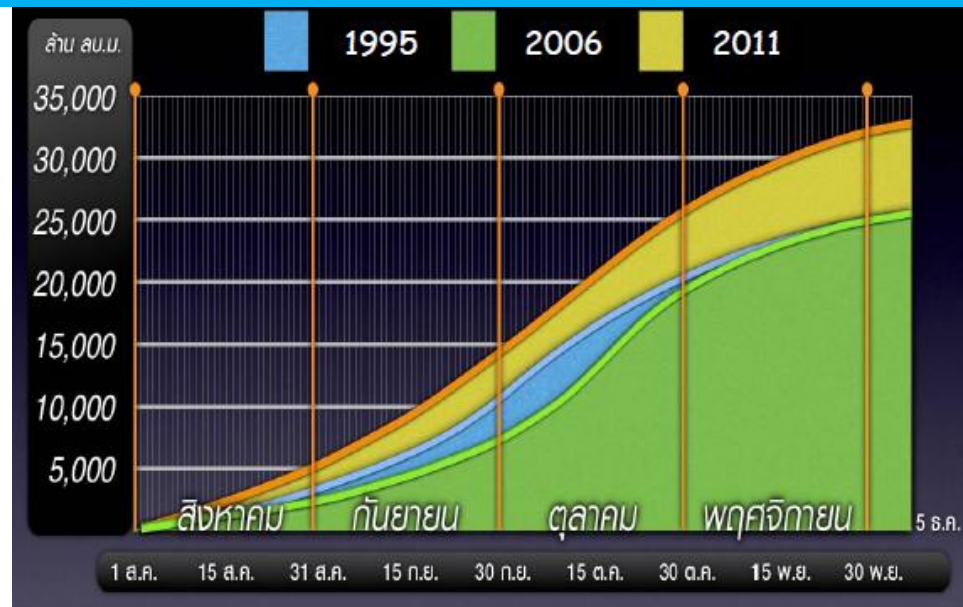

Source: GISTDA

Key Drivers Flood 2011

1. ภาวะฝนตกหนักอย่างต่อเนื่อง
2. การทำลายป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ
3. การบริหารจัดการน้ำขาดการบูรณาการอย่างเหมาะสม
4. การขาดระบบเตือนภัย ข้อมูลและการสื่อสารที่แม่นยำและมีประสิทธิภาพ เช่น น้ำจะท่วมที่ไหน เมื่อใด สูงเท่าใด
5. ระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้น/แผ่นดินทรุดตัวลง โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพและปริมณฑล
6. การวางแผน กำกับ ควบคุม ดูแล และการบริหารจัดการการใช้พื้นที่และผังเมืองขาดประสิทธิภาพ

การเปรียบเทียบ ปริมาณสะสมของน้ำจากจังหวัดนครสวรรค์ ณ ช่วงเวลาต่างๆ

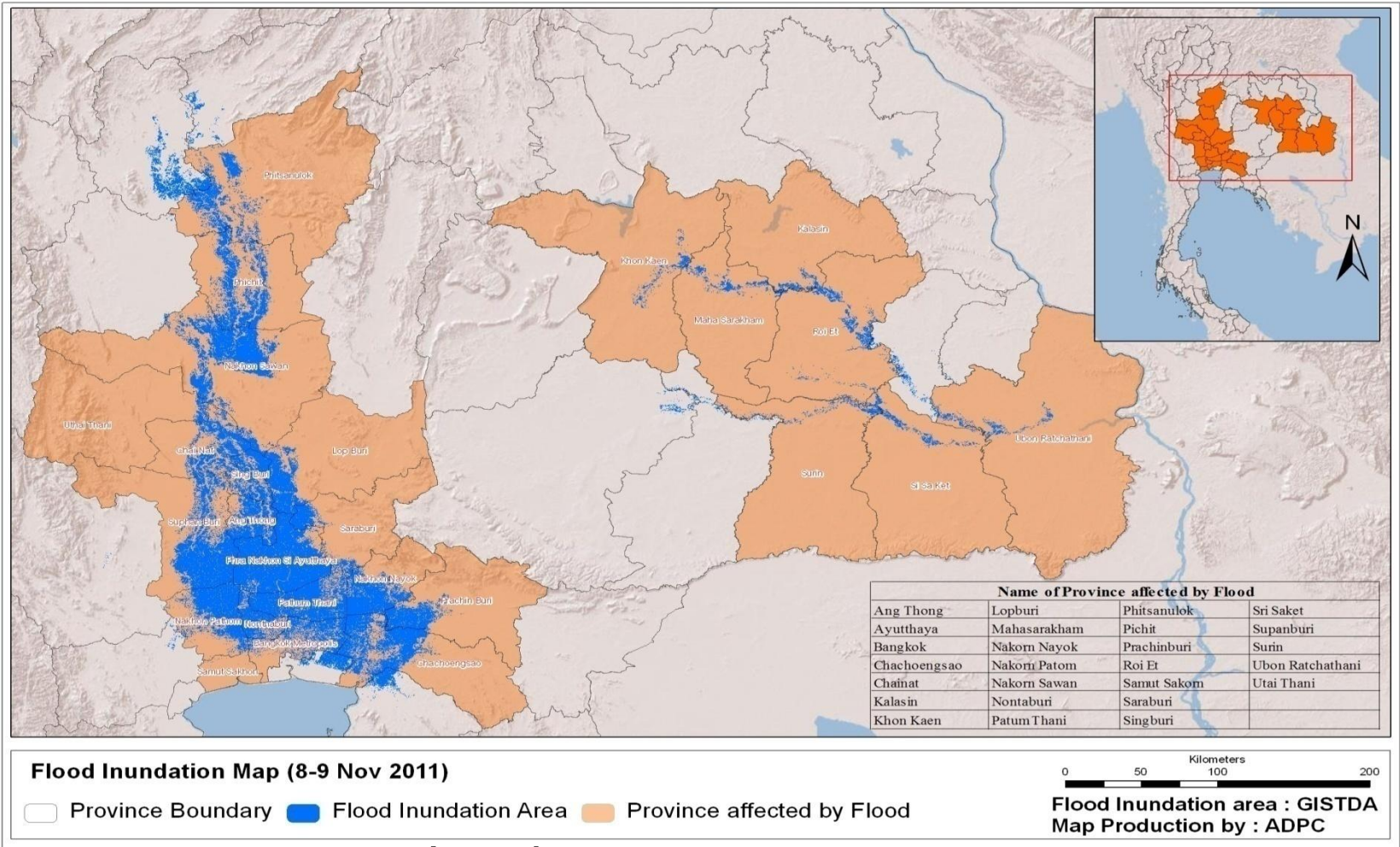
Source: Seree Supratid (2012) The Sirindhorn International Environmental Park Climate Change and Disaster Center, Rangsit University

Geographical Extent: 26 Provinces

Source: World Bank (2011)

ประเด็นนำเสนอ

1. ความสำคัญของปัญหา

2. ทฤษฎีและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

3. วิเคราะห์แนวทาง BCM ในประเทศไทย

4. ข้อเสนอแนะ